

Jozef Steiner: Marián Tkáč nesie hlavnú zodpovednosť za bezprecedentný úpadok a stratu spoločenskej prestíže Matice slovenskej

Matica slovenská pred časom otvorila pod dohľadom štátnej notárky bezpečnostnú skriňu uloženú v matičnej budove v Martine, aby zistila stav kovovej časti zbierky Národný poklad SR. Nadácia Matice slovenskej však uviedla, že otvorenie bolo nelegitímne a podala podnet na trestné stíhanie. Pred niekoľkými dňami poskytol Hlavným správam k uvedenej problematike stanovisko predseda Matice slovenskej Marián Tkáč (http://www.obrodenamatica.sk/doc/om_ai_192cl.pdf).

Priestor na vyjadrenie sme dnes poskytli aj druhej strane konfliktu, ktorý sa po kontrole kovovej časti pokladu rozhorlil naplno. Rozhovor nám poskytol správca Nadácie Matice slovenskej Jozef Steiner, ktorý je zároveň člen výboru MS a kandidát na predsedu Dozorného výboru MS.

Na snímke Jozef Steiner, správca Nadácie Matice slovenskej a člen Výboru MS

Ako to bolo so vznikom Nadácie MS a jej súčasným právnym postavením?

Nadácia Matice slovenskej bola zriadená v roku 1992 a vznikla v súlade s vtedy platným Občianskym zákonníkom (ďalej len „OZ“), ktorý právne upravoval nadácie.

Nadácia Matice slovenskej bola od svojho vzniku samostatnou právnickou osobou, v ktorej bola Matica slovenská v rokoch 1992 až 1996 len jeden z jej zriaďovateľov v súlade so Štatútom Nadácie Matice slovenskej zo dňa 10. 7. 1992.

Každý z 11 významných zriaďovateľov vstúpil do Nadácie Matice slovenskej s finančným vkladom. Súčasne bol schválený aj Štatút Nadácie Matice slovenskej, ktorý právne upravoval jej organizáciu a fungovanie v zmysle platného Občianskeho zákonníka v roku 1992. Nadácia Matice slovenskej vznikla dňa 22. 7. 1992 registráciou na príslušnom úrade štátnej správy.

Po prijatí zákona NR SR č. 207/1996 Z. z. o nadáciách sa Nadácia Matice slovenskej, v súlade so zákonom (so súhlasom jej pôvodných zriaďovateľov a na základe rozhodnutia Správnej rady Nadácie MS), musela transformovať do súčasnej podoby právnickej osoby.

Kto schválil vyhlásenie celosvetovej zbierky?

Správna rada Nadácie Matice slovenskej na svojom zasadnutí v Bratislave dňa 5. novembra 1992 schválila vyhlásenie celosvetovej zbierky na podporu Slovenskej republiky v rámci Nadácie Matice slovenskej a poverila príslušnú pracovnú skupinu vypracovaním projektu propagácie celosvetovej zbierky.

Predseda MS M. Tkáč tvrdí, že od obdobia, kedy sa stal predsedom MS, prepojenie MS a Nadácie prestalo.

Nie tak celkom. Členmi správnej a dozornej rady Nadácie MS boli vo väčšine členovia Výboru MS, dokonca aj podpredseda MS. Predseda Správnej rady Nadácie a správca nadácie boli tiež členmi Výboru MS. Matica slovenská dostala ponuku obsadiť miesto v Správnej rade Nadácie, neakceptovala ju.

Pred nedávnom sa objavila v tlači správa, že Nadácia MS zanedbala správu obrazov majstra Hložníka a je zodpovedná za ich poškodenie.

Je to jeden z mnohých výmyslov predsedu Tkáča. Obrazy majstra Hložníka sú prevažne umiestnené v depozitoch Matice slovenskej v Martine, ktorá ich využívala na rôzne expozičné podujatia a po ukončení výstav obrazy opäť uskladňovala vo svojich depozitoch. Ak došlo k nejakému poškodeniu obrazov, a to či už v súvislosti s ich prepravou, alebo v dôsledku nesprávneho uskladnenia, tak spytovať svedomie si musí v prvom rade vedenie MS. Ich tendenčná rétorika v médiách v snahe poškodiť Nadáciu MS, sa však v dôsledku uvedených faktov začala veľmi rýchlo meniť. Predseda Tkáč už tvrdí, že správy o poškodení obrazov nie sú pravdivé.

Tkáč tiež tvrdí, že trezor bol posledný raz otvorený v roku 2012 a z Matice pritom nebol nikto.

Zo strany pána Tkáča je to jeho typické klamstvo. Posledný raz bol trezor otvorený na jeho osobný pokyn 5. 4. 2017. Brutálne a násilným spôsobom, bez prítomnosti zástupcov Nadácie MS. Dovolím si upozorniť, že MS nie je vlastníkom kovovej časti Národného pokladu deponovaného v Matici slovenskej. Matica je len vlastníkom trezoru, nie však jeho obsahu. Túto skutočnosť uznáva aj predseda Tkáč, a napriek tomu vydal príkaz na vylomenie trezoru a zmocnenie sa jeho obsahu, ktorý Matici nepatrí. Pokiaľ hovoríme o preberacej inventúre v roku 2012 za Maticu slovenskú boli prítomní, podľa notárskej zápisnice, pán Hanuska, tajomník MS a pán Kapsiar, člen Dozorného výboru MS. Rovnakým klamstvom Tkáča je, že tajomník Hanuska bol vraj vykázaný z tohto konania. Okrem nich sa na preberacej inventúre zúčastnili aj 1. podpredseda MS a ďalší členovia Výboru MS a Správnej rady Nadácie MS. O priebehu inventúry bola notárom spísaná notárska zápisnica.

Jedným z dôvodov na otvorenie trezoru podľa predsedu Tkáča bola aj tá skutočnosť, že jeho predchodca údajne ponúkal v rokoch 1995-1996 starožitnosti zo zbierky na aukciu do Austrálie a Nadácia nevykonávala inventarizáciu každoročne.

Je to jedna z hlúpych zámienok, ktorými sa pán Tkáč usiluje „zdôvodniť“ vylomenie trezoru a nezákonné zmocnenie sa jeho obsahu. Od nástupu do svojej funkcie v roku 2010 predseda Tkáč odmietal akúkoľvek spoluprácu s Nadáciou MS. Vzájomné vzťahy sa usiloval riešiť formou diktátu a porušovania

zákona. Spočiatku si uvedomoval trestnoprávne dôsledky svojho konania, ak by násilným spôsobom otvoril trezor. V stanovisku pre TASR (2. 10. 2012) informoval verejnosť, že v prípade násilného otvorenia trezoru ho správca Nadácie MS dôrazne upozornil vo svojom liste na dôsledky takéhoto konania: „Dostal som list od správcu nadácie, v ktorom konštatoval, že ide o trestnoprávnu zodpovednosť. A keďže ja ani iní nechceme byť vo väzení, tak sme trezor radšej neotvorili...“ Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Martine prijalo v týchto dňoch uznesenie o začatí trestného konania v uvedenej veci.

Jednotlivé artefakty Národného pokladu už na samom začiatku zbierky boli nezávislou odbornou komisiou rozdelené do troch základných kategórii. Do prvej kategórie boli zaradené predmety určené na spracovanie, do druhej na zachovanie (deponovanie) a do tretej kategórie boli zaradené predmety určené na aukciu. Pokiaľ hovoríme o aukcii, tak je zrejmé, že mohlo ísť o návrh na legitímny predaj, pričom výnos z neho by sa, prirodzene, stal súčasťou finančnej časti Národného pokladu, a preto by sme ho márne hľadali v trezore.

Predseda Tkáč pravdepodobne nepozná zákon o účtovníctve č.431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov. Takže sa mýli, keď tvrdí že nadácia má vraj povinnosť robiť každoročne inventarizáciu. Hnutelný a neodpisovaný majetok sa inventarizuje v inej periodicite.

Predseda Tkáč povedal, že ste na zasadnutí Výboru MS 25. marca nehlasovali za otvorenie trezoru.

Za uvedené uznesenie som nehlasoval z toho dôvodu, že podľa môjho názoru, násilné vylomenie trezoru odporuje nielen dobrým mravom a zákonu, ale najmä poškodzuje dobré meno Matice slovenskej vo verejnosti. Celá záležitosť sa dala riešiť elegantne a právne čisto, v dohode s Nadáciou Matice slovenskej. Na dohodu sú však potrební dvaja a v takomto prípade by na čele Matice nemohol stáť kontroverzný a nevypočítateľný Tkáč. Na uvedenom zasadnutí výboru MS som predniesol návrh Správnej rady Nadácie MS, aby nadácia venovala kovovú časť pokladu Matici slovenskej ako dar. Výbor MS, vlastne osobne Tkáč, túto ponuku Správnej rady Nadácie MS rázne zamietol s tým, že vraj nemôže prevziať mačku vo vreci bez podrobnej inventúry. Od roku 2010 som sa v dostatočnej miere presvedčil, že Tkáčovi vôbec nejde o riešenie tejto otázky, ale o konfrontáciu a predovšetkým o svoju prezentáciu v médiách. Je len samozrejmé, že takému právnemu titulu, akým je darovanie, by musela nevyhnutne predchádzať spoločná a dôsledná inventúra. To som na výbore MS aj jednoznačne deklaroval.

Predseda Tkáč, keďže ani za sedem rokov nie je schopný predložiť pozitívny matičný program, potrebuje pre svoju vlastnú prezentáciu v médiách vyvolávať verejné škandály a konflikty, a preto ponuku Správnej rady Nadácie MS zmietol zo stola. Dnes je už zrejmé, že v súvislosti s blížiacim sa valným zhromaždením MS bude Národný poklad a Nadácia MS jedinou a hlavnou „volebnou agendou“ Tkáča, z ktorej sa opäť usiluje profitovať. Nemá žiadnu sebareflexiu. Je skalopevne presvedčený, že je vyvolený „zachrániť slovenský národ“, ako to sám o sebe vyhlasuje. Toto jeho „životné poslanie“ sa stalo ústredným bodom jeho volebného programu, na základe ktorého sa, v príkrom rozpore s jeho predchádzajúcimi záväznými sľubmi, uchádza po tretíkrát o funkciu predsedu MS. Pri jeho deklarovanej snahe „zachrániť slovenský národ“ Tkáča absolútne nezaujíma, že nespĺnil ani jeden jediný bod zo svojho rozsiahleho „národného programu“, programu, s ktorým predstúpil pred delegátov valného zhromaždenia v roku 2010. A takisto ich podviedol, keď im záväzne sľuboval, že o funkciu predsedu sa bude uchádzať maximálne len dve funkčné obdobia – to znamená funkčné obdobie, ktoré sa mu začalo v roku 2010 a končí v roku 2017. „Ak ma teraz zvolíte za predsedu“, sľuboval Tkáč delegátom v roku 2010, „tak sa budem o funkciu uchádzať len v tomto a nasledujúcom období – dvakrát a dosť!“ Na zasadnutí Krajskej rady v Trenčíne informoval prítomných členov a funkcionárov MS, že sa necíti byť viazaný svojim predchádzajúcim sľubom. Ako hlavný dôvod uviedol, že sa musí obetovať a „zachraňovať slovenský národ“. Možno súhlasiť s nebohým Machalom, že za týmto všetkým sa ukrýva Tkáčova bezhraničná láska k peniazom. Rovnakým spôsobom totiž podviedol delegátov valného zhromaždenia aj v roku 2013, keď záväzne sľúbil, že po zvolení do funkcie sa vzdá nároku na plat.

O totálnom zlyhaní a neschopnosti Tkáča vo funkcii predsedu svedčí fakt, že za sedem rokov nebol schopný pripraviť a predložiť na verejnú diskusiu nový, moderný program Matice slovenskej, ktorá sa pod jeho vedením potáca z jedného škandálu do druhého. Tkáč nemá žiadnu víziu o smerovaní Matice slovenskej a nesie hlavnú zodpovednosť za jej bezprecedentný úpadok a stratu jej spoločenskej prestíže. Nielenže nevie, čo to je Matica slovenská, ale ani jej nerozumie.

Z toho čo hovoríte, vyplýva, že táto kauza je umelá, na druhej strane je to pre Maticu obrovský reputačný problém. Prečo to Tkáč robí ?

Je to úplne jednoduché. Tkáč potrebuje umelou kauzou prekryť svoje fatálne zlyhanie na poste predsedu. A je mu úplne jedno, akú reputáciu MS vo

verejnosti má. Vidí vždy len a len seba a cynicky obetuje všetko preto , aby sa udržal na svojom poste. Na poslednom valnom zhromaždení v roku 2013, pred voľbou predsedu MS vyhlásil, že v prípade svojho zvolenia sa vzdáva nároku na plat. To bol jeden z dôvodov (Matica bola vo finančnej kríze), že ho mnohí zvolili. Tento jeho záväzný sľub bol zakomponovaný aj do uznesenia valného zhromaždenia. Hneď na druhý deň však vyhlásil, že jeho záväzný sľub už neplatí. Odôvodnil to tým, že vraj „musí živiť svoju rodinu“! Podlo a cynicky oklamal delegátov valného zhromaždenia. Vo vedúcich funkciách Matice slovenskej boli ľudia z rôznych politických táborov a ideových smerov, ale ešte nikdy nestál na jej čele podvodník. Následne prišli ďalšie a oveľa väčšie kauzy. V júni 2013 výbor MS prijal rozpočet, pričom ešte z veľkej rezervy z r.2010 ostalo na účte cca 400 000 eur a zrazu už nebolo na novembrové výplaty. Dodnes nikto v Matici slovenskej nevie, kde a ako použil Tkáč tieto finančné prostriedky. Výbor MS neschvaľoval použitie uvedenej rezervy (400 000 eur). Financie boli teda „použité“ bez vedomia a súhlasu výboru, ktorý jediný má kompetenciu prijímať a meniť rozpočet. V tomto čase sa MS dostala do hlbokéj finančnej krízy. Tento stav sa čiastočne zmiernil, keď po takmer dvoch rokoch absencie prišiel nový správca. Matica slovenská v dôsledku Tkáčovho šafárenia bola na dne. Riešilo sa to nakoniec tak, že výbor MS na návrh predsedníctva (síce v rozpore so Stanovami MS) odobral neschopnému Tkáčovi všetky kompetencie a delegoval ich na podpredsedov MS a na správcu. Situácia bola natoľko kritická, že predsedov priateľ Drahoš Machala bol nútený napísať Tkáčovi otvorený list, v ktorom veľmi presne pomenoval všetky jeho zlyhania v Matici slovenskej. Rovnako aj trnavský župan Tibor Mikuš, ktorý ho priamo na výbore vyzval na abdikáciu. Keď Tkáč výzvu ignoroval, prestal sa pán Mikuš zúčastňovať na práci výboru MS. Veľmi ostrú kritiku na činnosť predsedu Tkáča vyslovil aj 1. podpredseda MS Jozef Šimonovič, ktorý, keď videl, že situácia v Matici sa nezlepšuje, ale naopak zhoršuje, vzdal sa funkcie prvého podpredsedu a odišiel z výboru. V tomto funkčnom období odišlo z výboru 10 členov, takáto hromadná „fluktuácia“ nemá obdobu v dejinách Matice. Tkáč si však z tohto vývoja v Matici absolútne nič nerobí. Získal to, po čom túžil – stal sa veľmi dobre plateným úradníkom. To, že Tkáč škodí Matici slovenskej a stal sa nepotrebným kolom v matičnom plote, to je pre neho nepodstatné. Na valnom zhromaždení 2010 deklaroval mimoriadne ambiciózny plán, že pod jeho vedením bude mať Matica 100 000 členov. O sedem rokov neskôr, vo svojom tohtoročnom prejave pri vatre zvrchovanosti na Krahuliach otvorene priznal, že Matica má „takmer 30 000“ členov. Pravda o skutočnom počte členskej základne môže byť oveľa, oveľa horšia. Členská základňa Matice slovenskej zaniká!

Tkáč však napriek tomu reprezentuje MS na verejnosti, ako vníma maticná verejnosť jeho mediálne výstupy ?

Je to, samozrejme, rôzne. Tí, ktorí si uvedomujú, že so zmenou vedenia MS by mohli byť ohrozené aj ich dobre platené posty, Tkáča podporujú, alebo aspoň navonok sa tvária lojálne. Sami si pritom uvedomujú, že Tkáč nie je žiadna perspektíva a intenzívne hľadajú náhradu za neho. Dospelo to do stavu, kedy dokonca aj dosiaľ nekritická skupina jeho podporovateľov okolo podpredsedu MS Mariána Gešpera pochopila, že Tkáč na čele MS by znamenal koniec MS a postavila sa proti nemu. Postupne stráca pozície, keďže však uňho absolútne absentuje akákoľvek sebareflexia myslí si, že znova vyhrá. Tkáč sa asi spolieha predovšetkým na povestnú manipuláciu valného zhromaždenia, ako to predviedol najmä na valnom zhromaždení v roku 2013. Vo všeobecnosti je maticná verejnosť deprimovaná situáciou v Matici slovenskej, najmä stratou spoločenskej prestíže našej celonárodnej ustanovizne. Každý rozumný maticiar si uvedomuje, že Marián Tkáč bezprecedentným spôsobom kompromituje nielen Maticu slovenskú, ale aj samotnú maticnú ideu. Je to skutočná tragédia, aká postihla Maticu slovenskú. Počas funkčného obdobia Tkáča sa slovo „Matica slovenská“, „maticiar“ stali už takmer nadávkou. Celé jeho sedemročné pôsobenie vo funkcii predsedu MS možno charakterizovať ako jeden totálny neúspech. Všetko, čo sa v Matici slovenskej v rokoch 2010-2017 podarilo, podarilo sa nie vďaka nemu, ale práve naopak – napriek nemu.

Kandidujete aj na post predsedu DV. Za daných okolností je to veľmi dôležitá funkcia. Čo by ste robili inak, ako to robí dnešný DV?

Mám záujem kandidovať, musím však získať príslušný počet nominácií od MO MS, aby som mohol na VZ MS predstúpiť a predložiť delegátom moju zásadnú predstavu o činnosti DV MS. Predseda Tkáč však robí všetko preto, aby ma v očiach nielen maticnej verejnosti diskreditoval a zmaril moju kandidatúru. Považujem to za chorý a nezdravý prístup, ktorý s rovnosťou šancí a demokratickými princípmi nemá nič spoločné. Jemu vyhovuje doterajší stav, beztrestne robí prešľap za prešľapom, dlhodobo ničí meno Matice slovenskej a karavána ide ďalej.

Myslím si, že je nutné prinavrátiť postaveniu DV MS, ako najvyššiemu kontrolnému orgánu MS, dôveru, spravodlivosť v rozhodovaní, objektivitu a v neposlednom rade aj odbornú finančno-ekonomickú spôsobilosť a nezávislosť. Treba zásadne zmeniť jeho doterajšie pracovné metódy. Priblížiť

jeho činnosť MO MS, byť partnerom, obhajcom a pomocníkom v riešení problémov.

Vyžadovať od konkrétnych orgánov MS plnenie uznesení VZ MS, navrhovať kompetentným subjektom opatrenia a hlavne trvať na ich plnení a priebežne o ich plnení či neplnení informovať matičnú verejnosť.

DV musí iniciatívne zaujímať stanoviská a postoje k porušovaniu všetkých vnútorných predpisov MS bez ohľadu na to, kto je na akej pozícii, vyžadovať nápravu, nečakať na podnety zdola. Stačí sa často len držať Štatútu Dozorného výboru MS, ktorý presne vymedzuje jeho kompetencie. Vo finančnej a ekonomickej agende je nevyhnutné eliminovať rezervy v jeho činnosti.

Zdroj : <http://www.hlavnespravy.sk/jozef-steiner-marian-tkac-nesie-hlavnu-zodpovednost-za-bezprecedentny-upadok-stratu-spolocenskej-prestize-matice-slovenskej/1078084>